

Dünyada Kürtlerin nüfusu 30-40 milyon civarındadır. Bunun 23 bine yakını Rusya'da yaşamakta.

Численность курдов в мире составляет 30-40 млн. человек. В России проживает около 23 тыс. человек.

DA KÜRTLER

КУРДЫ В РОССИИ

OSMANLI-RUS VE RUS-İRAN SAVAŞLARI SONUCUNDA 1801 YILINDA GÜRCİSTAN'LA BERABER GENÇE, ŞEKİ VE KARABAĞ HANLIKLARI RUS İMPARATORLUĞU'NUN EGEMENLİĞİNE GEÇTİ. BÖYLECE KÜRTLERİN YAŞADIĞI TOPRAKLAR OLAN AZERBAYCAN, ERMENİSTAN VE GÜRCİSTAN'IN İDARİ SINIRLARI DA RUS İMPARATORLUĞU'NA GEÇMİŞ OLDU.

ПОСЛЕ ВХОЖДЕНИЯ В СОСТАВ РОССИЙСКОЙ ИМПЕРИИ В 1801 ГОДУ ГРУЗИИ, А ТАКЖЕ ГЯНДЖИНСКОГО, КАРАБАХСКОГО И ШЕКИНСКОГО ХАНСТВ В СОСТАВЕ ПРОЧИХ ЗЕМЕЛЬ ПО РЕЗУЛЬТАТАМ РУССКО-ОСМАНСКИХ И РУССКО-ПЕРСИДСКИХ ВОЙН ПЕРЕШЛИ РАЙОНЫ ТРАДИЦИОННО ЗАСЕЛЕННЫЕ КУРДАМИ - АДМИНИСТРАТИВНЫЕ ГРАНИЦЫ АЗЕРБАЙДЖАНА, АРМЕНИИ И ГРУЗИИ.

Güneybatı Asya'daki yerel halklardan biri olan Kürtler; Türkiye, İran, Irak ve Suriye'de ikamet ederler. Kürtler Lübnan'da ve Ermenistan, Azerbaycan, Gürcistan, Türkmenistan, Özbekistan, Kazakistan ve Kırgızistan gibi eski Sovyetler Birliği devletlerinde yaşamaktalar. Batı Avrupa'ya artan göç sonucunda onlar Almanya, İsveç, Fransa, Belçika ve diğer Batı Avrupa ülkelerine ve Amerika Birleşik Devletleri'ne yerleştiler. Dünyada Kürtlerin nüfusu 30-40 milyon civarındadır. Bunun 23 bine yakını Rusya'da yaşamakta.

Kürtlerin Rusya'ya yerleşmeleri birkaç yüz yılı buluyor. Osmanlı-Rus ve Rus-İran savaşları sonucunda 1801 yılında Gürcistan'la beraber Gence, Şeki ve Karabağ hanlıkları Rus İmparatorluğu'nun egemenliğine geçti. Böylece Kürtlerin yaşadığı topraklar olan Azerbaycan, Ermenistan ve Gürcistan'ın idari sınırları da Rus İmparatorluğu'na geçmiş oldu. 1917 Ekim Devrimi sonrasında Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri oluştu ve Kürtler yaşadıkları topraklarda kurulan yeni cumhuriyetlerin bir parçası haline geldiler. Savaş öncesi dönemde ve Büyük Vatanseverlik Savaşı sırasında diğer "güvenilmez"

O din iz körennıx narodov Peredney Azii, proživayuyıy v Turcii, İrane, İrake, ve Sırıı. Kurdy proživayut takze v Lıvane ve v 12 gosudarstvax byvşeygo Sovetskogo Soyuza takıx kak Azerbaydjan, Armenıya, Gruzıya, Turkmennıya, Uzbekestan, Kazaxstan ve Kırgızstan. V svyazi s usılenıem emıgracıı v strany Zapadnoy Evropy onı poselılısı v Germanıı, Şveıcı, Fransı, Belyııı, ryadı drugıx stran Zapadnoy Evropy, a takze ŞŞA. Čıslennostı kurdyv v mıre sostavlyayet 30-40 mln. çelovek. V Rossııı proživayut okolo 23 tys. çelovek.

İstoria kurdskey dıasporı Rossııı nasçıtvayet uze neskolıko sot let. Posle vxojdennıya v sostav Rossııyskoy İmpırııı v 1801 godu Gruzııı, a takze Gıandjınskogo, Karabaxskogo ve Şekınskogo hanstv v sostave proçıx zemelı po rezulıtatam russko-osmanskıx ve russko-

KÜRT ULUSUNUN OLUŞUMU VE BİR MİLLET HALİNİ ALMASI ŞİMDİKİ KÜRDİSTAN TOPRAKLARINDA OLMUŞTUR.

ПЕРВОНАЧАЛЬНОЕ ФОРМИРОВАНИЕ КУРДСКОЙ НАРОДНОСТИ И ПОСЛЕДУЮЩАЯ КОНСОЛИДАЦИЯ ЕЕ В НАЦИЮ - ЭТНОГЕНЕЗ - ПРОИСХОДИЛИ НА ОДНОЙ И ТОЙ ЖЕ ТЕРРИТОРИИ, ГДЕ СЕЙЧАС РАСПОЛОЖЕН СОВРЕМЕННЫЙ КУРДИСТАН.

ilan edilen Sovyet halklarıyla beraber (Müslüman halklar) baskıya maruz kaldılar. 1937 yılında Ermenistan ve Azerbaycan'dan sınır dışı edildiler. 1944 yılında ise Gürcistan'dan da çıkarıldılar ve Kazakistan ve Orta Asya'ya yerleştirildiler.

1989-1990 yıllarında Orta Asya, Kazakistan ve Kafkasya'daki Kürtler, Rusya'nın büyük şehirleri olan St. Petersburg, Moskova, Nizhny Novgorod, Yaroslavl, Tambov ve Krasnodar'a, Adıge Cumhuriyeti ve diğer bölgelerine göç ettiler.

SSCB'de 12 Ocak 1989 nüfus sayımına göre 152 bin 717 Kürt yaşıyordu. Ancak Kürt kaynaklarına göre eski Sovyetler Birliği'nde yaklaşık 1 milyona yakın Kürt yaşıyordu. Başta Azerbaycan'da 500 bin olmak üzere; Ermenistan'da 150 bine yakın ve Gürcistan'da yaklaşık 90 bin Kürt ikamet ediyordu.

Sovyetler Birliği dağıldıktan sonra Kürt toplumu esas üç büyük dini gruba bölünmüştür. Bunlar, Sünni Müslümanlar, Şii Müslümanlar ve genellikle Şii Müslümanlarla aynı bilinen Yezid Kürtleridir. Yezidi kurallara göre bu dinin temsilcileri sadece kendi aralarında ve kendi kastlarından olan birisiyle evlenebilirler. Bu kuralın dışına çıkmamanın imkanı yoktur. Yezidi kastlar din adamları arasında mirler ve şeyhler, normal halk arasında müridlerden oluşuyor.

Kürt ulusunun oluşumu ve bir millet halini alması şimdiki Kürdistan

persidskih voyn pereshli rayony traditsionno zaselenные kurdamy - administrativnye granitsy Azerbaydjana, Armenii i Gruzii. Posle Oktjabr'skoj revolyucii 1917 goda byli obrazovany Sovetskiye sotsialisticheskiye respubliki i kurdy okazalsya v sostave teh natsionalnykh respublik, na territorii kotorykh prozhivali. V dovoennyj period i vo vrema Velikoj otechestvennoj vojny vmeste s drugimi «nenaдежnymi» sovet'skimi narodami kurdy (musul'mane) podverglisya natsionalnykh represiyam i v 1937 g. byli deportirovany iz Armenii i Azerbaydjana, a v 1944 g. i iz Gruzii v Kazakistan i Srednyuyu Azuyu.

V 1989-90 godax kurdy iz Sredney Azii, Kazakhstana i Zakavkazya migrirovali v krupnyye goroda Rossii - Sankt-Peterburg, Moskvu, Nizhny Novgorod, Yaroslavl, Tambov, priexali v Krasnodarskiy kraj, respubliku Adıgeya i drugie regiony. Soglasno perepisi naseleniya ot 12 yanvarya 1989 goda v SSSR prozhivalo 152 717 kurdiv, no kurdskiye istochniki privodili inuyu statistiku, soglasno kotoroy v stranax byvshego SSSR naschityvalosya okolo 1 mln. kurdiv, v osnovnom v Azerbaydjane (bolee 500 tys.), Armenii (okolo 150 tys.) i Gruzii (okolo 90 tys.).

Rassmatrivaya kurdsкое obshchestvo postsovet'skogo prost'rannstva neobходимо отметить, что kurdy predstavleny tremya osnovnyimi religiozными группами - musul'mane-sunnity, musul'mane-shiity, kotorykh chaste vsego obyedinyayut v odnu, i kurdy-

Bugün Rusya'da konuşulan Kürtçe Kurmançî veya Kuzey Kürtçe olarak biliniyor.

Kürdский язык в России представлен курманджи, или севернокурдским языком, который является крупнейшим по числу носителей в мире.

ASUR ANITLARINDA KÜRTLER HAKKINDA BİLGİLERE RASTLAYABİLİRİZ ANCAK; XENOPHON'UN "ANABASİS" ESERİ (M.Ö. 5-4 YY.) BİZE DAHA GÜVENİLİR BİLGİ VERİYOR. BU BİLGİLERE DAYANARAK, KÜRTLERİN ORTADOĞU BÖLGESİNİN YERLİ HALKI OLDUĞUNU SÖYLEYEBİLİRİZ.

ОТДЕЛЬНЫЕ ОТРЫВОЧНЫЕ СВЕДЕНИЯ О НИХ ОБНАРУЖЕНЫ ЕЩЕ В АССИРИЙСКИХ ПАМЯТНИКАХ, НО ВПЕРВЫЕ ДОСТОВЕРНЫЕ ДАННЫЕ СОДЕРЖАТСЯ В "АНАБАСИСЕ" КСЕНОФОНТА (V-IV ВВ. ДО Н.Э.). ТАКИМ ОБРАЗОМ, КУРДОВ С ПОЛНЫМ ПРАВОМ МОЖНО СЧИТАТЬ АВТОХТОННОЙ НАЦИЕЙ БЛИЖНЕВОСТОЧНОГО РЕГИОНА.

topraklarında olmuştur. Burada devlet oluşmamıştır, yalnızca yoğun biçimde Kürt nüfusu ikamet etmiştir. Güneybatı Asya'nın kalbinde yaşayan belirli bir etnik grubu tarif etmek için "Kürt" veya "Kurt" teriminin M.Ö. 3. yy.da ortaya çıktığı bilinir. Asur Anıtlarında Kürtler hakkında bilgilere rastlayabiliriz ancak; Xenophon'un "Anabasis" eseri (M.Ö. 5-4 yy.) bize daha güvenilir bilgi veriyor. Bu bilgilere dayanarak, Kürtlerin Ortadoğu bölgesinin yerli halkı olduğunu söyleyebiliriz.

Kürt dili Medyan dilinden oluşmuştur ve İran dillerinin Batı grubuna aittir. Kürt dili birçok lehcelere ayrılır ve onların bazıları hâlâ yeterince öğrenilmemiştir. Orta Çağ'da Kürtçe; Farsça ve Arapçadan çok etkilendi ve

езиды. Согласно канонам, езидские браки заключаются только среди единоверцев, и, более того, как правило, между представителями одной касты (две касты духовенства - пир, шейх, одна каста мирян - мрид), не допуская никаких исключений.

Первоначальное формирование курдской народности и последующая консолидация ее в нацию - этногенез - происходили на одной и той же территории, где сейчас расположен современный

Türk dilinden de bazı şeyler aldı. Bugün Rusya'da konuşulan Kürtçe Kurmançı veya Kuzey Kürtçe olarak bilinir.

Kürtlerin kültürü diğer Ortadoğu halkları olan Araplar, Persler, Ermeniler ve Türklerle bazı benzerlikler taşımalarına rağmen Kürtler, ikamet ettikleri yerden bağımsız olarak kendilerine özgü gelenek ve ritüellerini devam ettirirler.

Курдистан. Под этим термином подразумевается не государственное образование, а район компактного обитания исконного курдского населения. Как известно, этноним курд или курт появился уже в III в. до н.э. и обозначал особую этническую общность, обитавшей в центре Передней Азии. Отдельные отрывочные сведения о них обнаружены еще в ассирийских памятниках, но впервые достоверные данные содержатся в "Анабасисе" Ксенофонта (V-IV вв. до н.э.). Таким образом, курдов с полным правом можно считать автохтонной нацией ближневосточного региона.

Курдский язык происходит от мидийского языка и относится к западной группе иранских языков. Он делится на ряд диалектов и наречий, многие из которых еще мало изучены. В Средние века язык подвергся значительному влиянию персидского и арабского языков, имеются также заимствования из турецкого языка. Курдский язык в России представлен курманджи, или севернокурдским языком, который является крупнейшим по числу носителей в мире.

Несмотря на то, что в культуре курдов прослеживаются и некоторые региональные особенности, характерные и для других ближневосточных народов - арабов, персов, армян, турок и др. - для курдов характерна общность традиции и обрядов вне зависимости от конфессиональной принадлежности и ареала проживания.